

Implementarea conceptului de avort în siguranță în Republica Moldova: realizări 2005-2015

Rodica Comendant,
Conferențiat Universitar,
director CIDSR

MS al RM, Atelierul de lucru

Diseminarea rezultatelor evaluării calității serviciilor de întrerupere a sarcinii și
implementării standardelor naționale de efectuare a avortului sigur în Republica
Moldova, 15 aprilie 2015

Centrul de Instruire în
Domeniul Sănătății Reproductive
din Republica Moldova

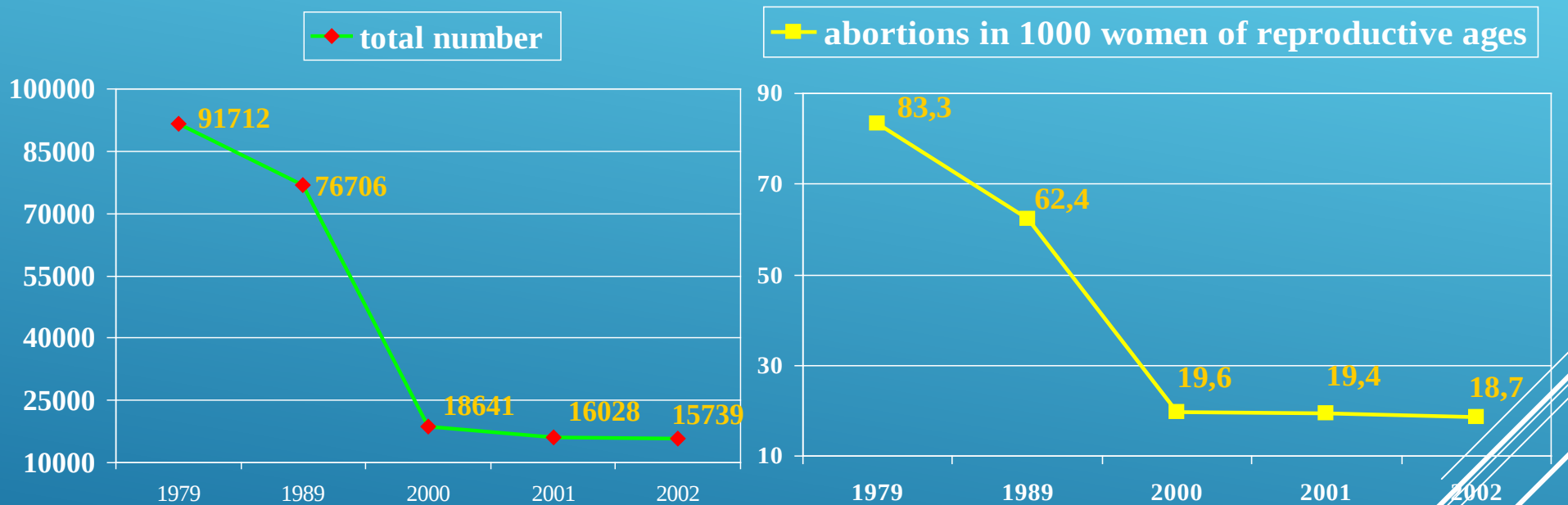
Plan prezentare

- Situația din anul 2005
- Abordarea Strategică a OMS și evaluarea strategică a serviciilor de avort, 2005
- Recomandările Evaluării
- Succesele în implementare
- Evaluarea din anul 2014

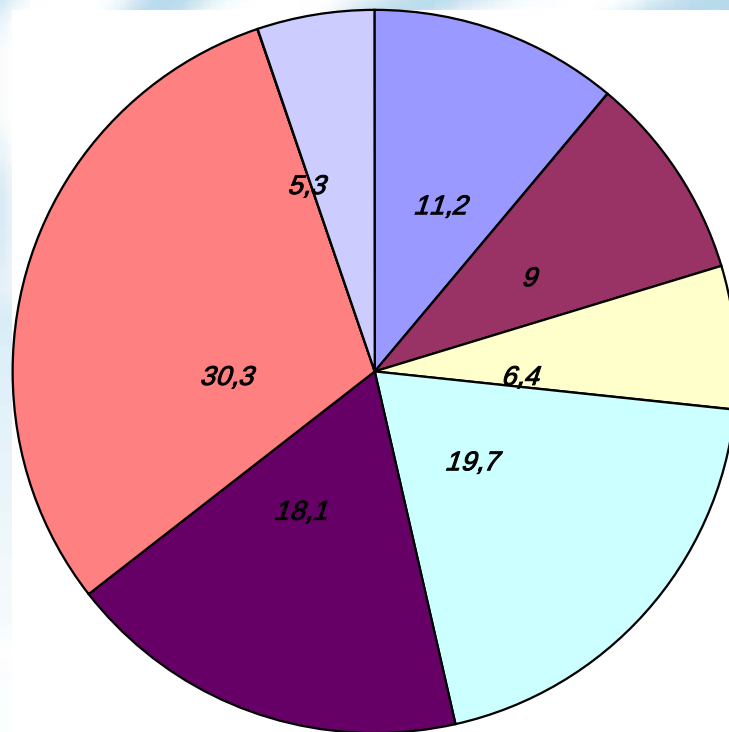
Avortul in RM: date statistice 1979-2002

Rata in 2002 - 18,7 la 1000 femei de vîrstă fertilă

Metodele: 70% Chiuretaj, 30% – mini avorturi (aspirare vacuum)

In anii 1990-2002 în Republica Moldova
**avortul ocupa I loc (30,3 %) în structura cauzelor
mortalității materne
(în a 2003 – 37,5%)**

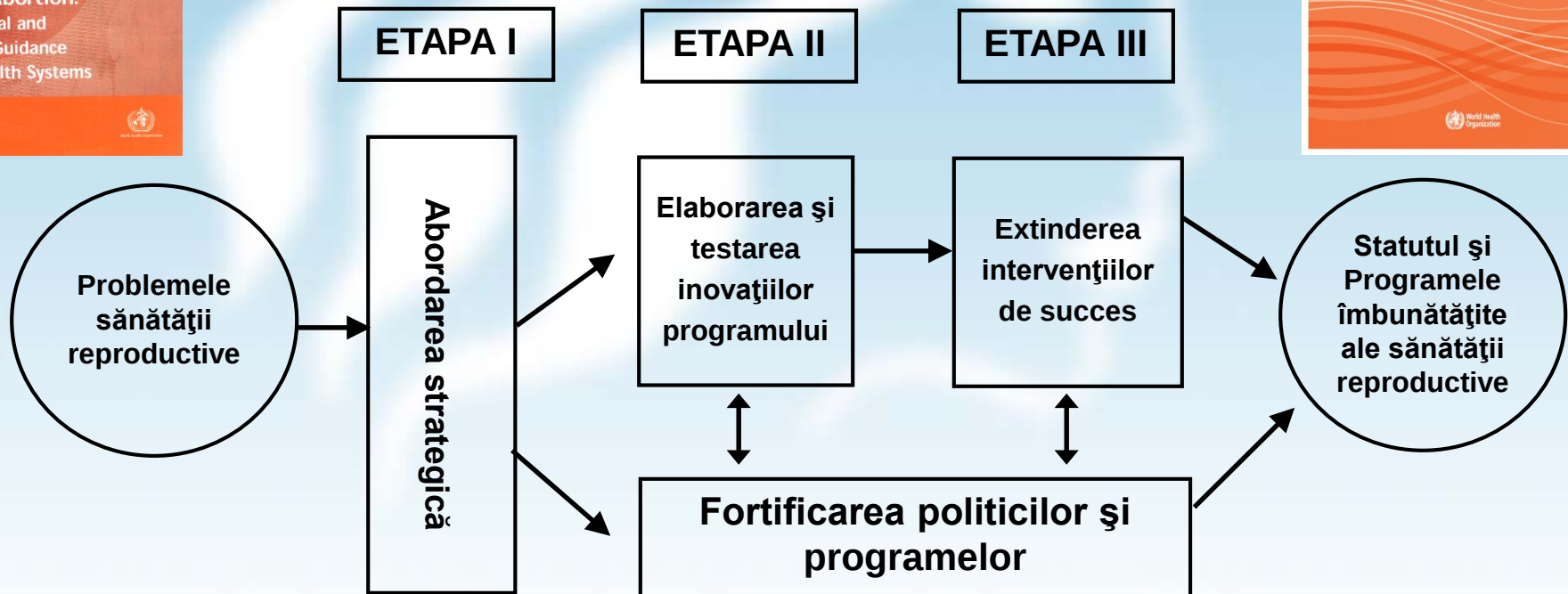
Procesul abordării strategice a OMS, acceptat de MS al RM în anul 2004

Safe abortion:
technical and policy guidance
for health systems

Second edition

Safe Abortion:
Technical and
Policy Guidance
for Health Systems

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE SĂNĂTATE REPRODUCTIVĂ PENTRU ANII 2005-2015

**Unul din obiective: EVALUAREA STRATEGICĂ A ASPECTELOR DE
POLITICI, CALITATE ȘI ACCES ALE SERVICIILOR DE
CONTRACEPȚIE ȘI AVORT ÎN RM**

- S-a efectuat în septembrie 2005 cu suportul OMS
- Echipa formată din 25 persoane au efectuat vizite în 11 raioane din țară
- Au fost efectuate 589 interviuri, în peste 50 instituții

RECOMANDĂRILE de BAZA

- Ameliorarea calității serviciilor de avort
- Implementarea **metodelor de avort** în trimestrele I și II, **consiliere, control al durerii și prevenire a infecției**, respectare/asigurare a **confidențialității și intimității**, recomandate de OMS;
- Crearea și implementarea modelui de îngrijire cuprinzătoare în avort, cu includerea interacțiunii **prestator-pacient, consilierii, contracepției după avort**;
- Testarea-pilot a intervențiilor prin crearea **Centrelor – model** de servicii calitative de avort,
- Elaborarea **standardelor de îngrijire calitativa** și mecanismelor de monitorizare a lor
- Ameliorarea accesului pentru grupurile social-vulnerabile

Cronologia activitatilor din cadrul abordarii strategice in RM, 2005-2015

Evaluarea
Strategica

Dezvoltarea și aprobarea standardelor naționale,
a curiculei de instruire, instruirea prestatorilor

Evaluarea
2014-15

2005

2007

2009

2011

2006

2008

2010

Introducerea
modelului de
ingrijire
calitativa de
ambulator in
centrele-model
(Balti, Chisinau)

Extinderea la scara naționala a
modelului de ingrijire
calitativa (Drochia, Cahul,
Orhei, Cantemir)

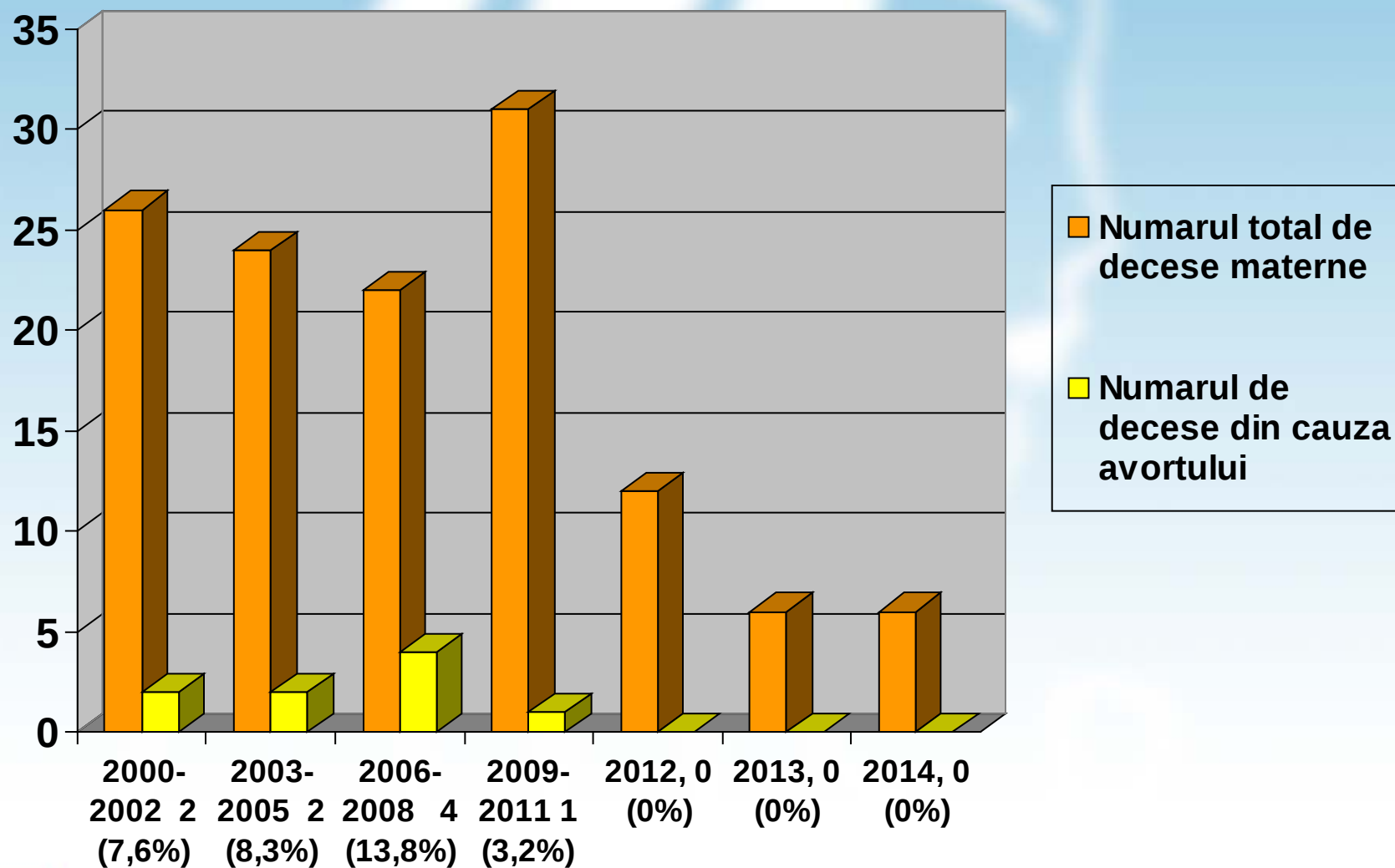
Modificarea
sistemului de
raportare

Realizările de baza: politici

- În 2008 s-a introdus în programul unic acoperirea avortului la indicații medicale și sociale și complicațiilor lui, a contraceptivelor după avort
- Regulamentul Nr 847, 2010 al MS a permis efectuarea întreruperii de sarcină în condiții de ambulatoriu pînă la 10 săptămîni, a fost reglementată utilizarea avortului medicamentos.
- În clinicele și cabinetele particulare s-a permis efectuarea avortului
- În 2011 s-au aprobat Standardele Naționale
- A fost modernizat sistemul de monitorizare cu adăugarea indicatorilor de calitate
- Mifepristonul și misoprostolul au fost incluse în lista medicamentelor care pot fi procurate de instituții (trimII)

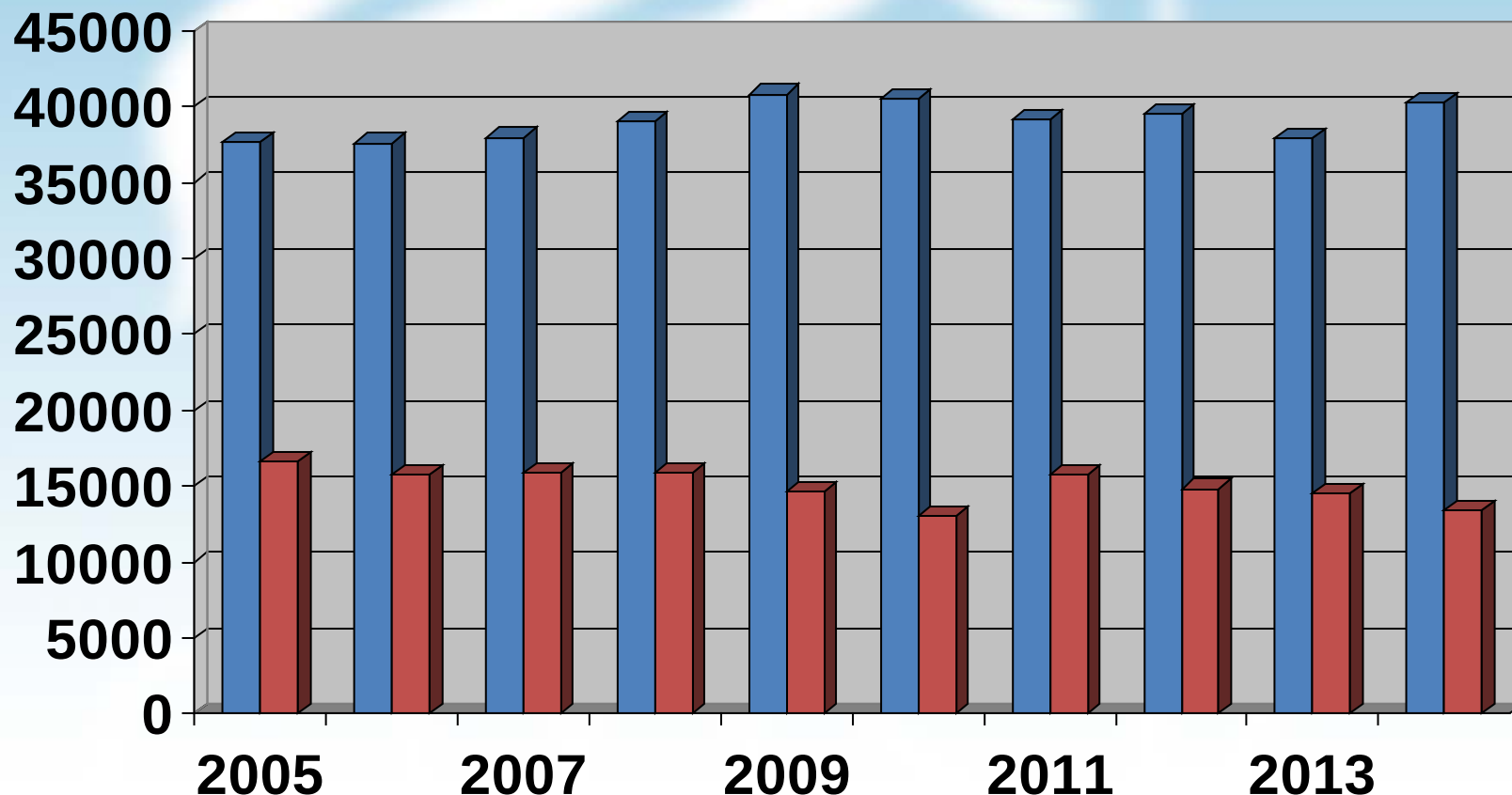
Realizări: Mortalitatea maternă a scăzut. Ultimul caz - a. 2010

MM - numărul de cazuri și % din cel general 2000-2014

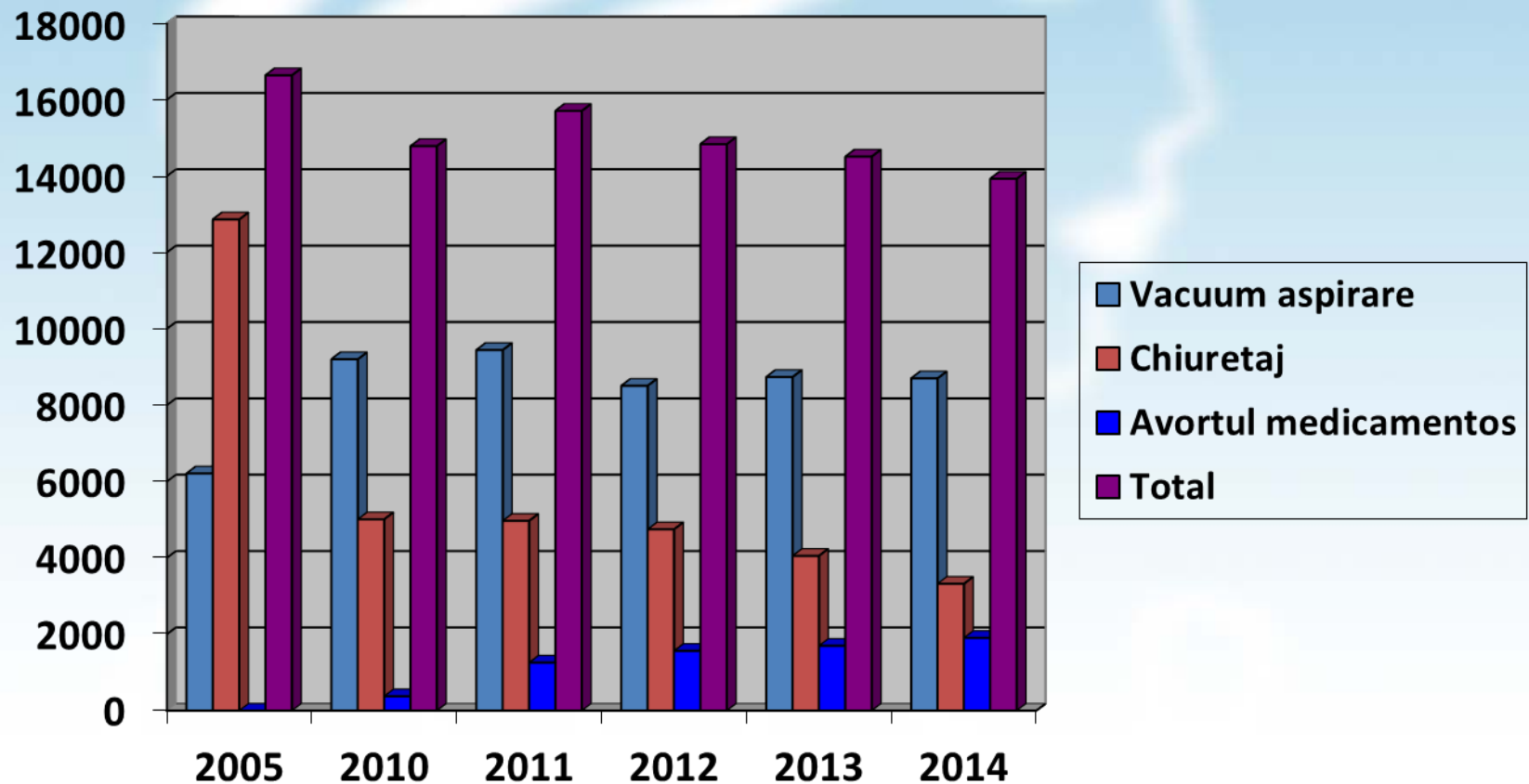
Raportul nașteri-avort 2005-2014

in 2014: 1 avort la 3 nasteri,
Rata:15,2 avorturi la 1000 femei de vîrsta fertilă

Calitatea, METODELE UTILIZATE (2014):

62,2% - vacuum aspiratii (AVE, AVM)
11,6% avorturi medicamentoase,
23,8% CHIURETAJE

Alți indicatori de calitate

- Avorturi la adolescente (sub 19 ani) – 1031 (7,4%), 238- **23% din ele efectuate prin chiuretaj !!!**
- Pregătirea colului cu Misoprostol – 13,4%
- Utilizarea anesteziei locale (versus generală) – 57%
- Consilierea – 100% (calitatea???)
- Complicații – 0,6% (??), nici o perforatie grava (2 in 2013)

Realizări: accesul către AM Înregistrarea preparatului Medabon

- Înregistrat în RM în decembrie 2014
- Se planifică primul import în mai 2015
- Prețul – circa 200 lei pentru set (200mg mifepriston+ 4 (200 mcg) misoprostol) (prețul altor produse de pe piață ~500 lei)
- Includerea în lista medicamentelor compensate pentru femeile sărace și adolescente (?)
- Ambele produse sunt incluse in lista medicamentelor esențiale ale OMS din 2005

Educarea comunității- creșterea cererii pentru servicii de calitate: www.avort.md

Centrul de Instruire
în Domeniul Sănătății
Reproductive
CIDS R

avort.md
Protejăm Sănătatea Reproductivă

Facebook Twitter

DESPRE NOI CENTRELE MODEL SĂNĂTATEA REPRODUCTIVĂ ÎN TRANȘNISTRIA INSTRUIRE CONTACTE ÎNTREBĂRI

**Nu risca!!!
Nu apela la chiuretaj!!!**

AVORT

CE FACI DACA AI O SARCINA NEDORITA

UNDE TE ADRESEZI

CONSILIERE

PROCEDURI

PERIOADA POST-AVORT,
CONTRACEPTIA

CADRUL LEGAL

LINKURI UTILE

ISTORICUL AVORTULUI ÎN RM

STATISTICI

ACTE NORMATIVE ALE MS

HARTA PE CARE SUNT INDICATE INSTITUTIILE MEDICALE PUBLICE, UNDE SE PRESTEAZA SERVICII DE AVORT SI CALITATEA SERVICIILOR DATE

Suntem organizatia, care a introdus in Moldova aspiratia vacuum manuala si avortul medicamentos!

Oferim cea mai obiectiva si moderna informatie despre:

- metodele sigure de intrerupere a sarcinii: aspiratia vacuum manuala si avortul medicamentos
- metodele sigure de contraceptie
- cancerul de col uterin: vaccinarea, prevenirea
- infectiile sexual-transmisibile (candidoza etc.)
- problemele in sarcina
- infectia in sarcina (chlamidoza, ureoplasma, micoplasma etc.)
- retentia de dezvoltare a fatului
- avortul spontan
- infertilitatea, sterilitatea in cuplu

Îi garantăm confidențialitate, informație veridică și abordare individuală!

Telefoane de contact

+373 22355072
+373 60903782
+373 78306973

LINIA FIERBINTE

0800-088-08

Apel gratuit si confidential

EVENIMENTE

Evaluarea calității serviciilor de întrerupere a sarcinii și implementării standardelor naționale de efectuare a avortului sigur în Republica Moldova, OCTOMBRIE 2014

- În perioada iulie 2014 – aprilie 2015: Ministerul Sănătății RM, Organizația Mondială a Sănătății și Centrul de Instruire în domeniul Sănătății Reproductive, și-au propus drept scop evaluarea programului:

Obiectivul 1: Evaluarea serviciilor în avort în 6 centre de intervenție – centrele-model

Obiectivul 2: Evaluarea implementării standardelor naționale în serviciile de avort la scară națională

Echipa de evaluare

- Maria Cumpănă
- Stelian Hodorogea
- Natalia Zarbailov
- Irina Sagaidac
- Larisa Boderscova
- Rodica Comendant
- Ronnie Johnson
- Uliana Tabuica
- Cornelia Sarbu
- Maria Țîbirnă
- Asistent, Tatiana Cașu

Recomandări generale

- Revizuirea și adaptarea documentelor normative ale MS (Regulamentul și Standardele) la ultimele recomandări ale OMS referitor la avortul în siguranță, cu accentul pe eliminarea din practica medicală a chiuretajului, dar și pe includerea și respectarea tuturor elementelor calității efectuării avortului în condiții de siguranță.
- Elaborarea mecanismelor de asigurare a accesului universal al populației la serviciile de calitate în avort și planificare a familiei în perioada post-avort prin extinderea experienței pozitive ale Centrelor-model de prestare a serviciului în ambulatoriu la nivelul întregii țări și lărgirea numărului de instituții – prestatoare de servicii de calitate, revizuirea formării prețului la servicii și mecanismului de obținere a gratuității.

Recomandări, cont.

- Perfecționarea mecanismelor de monitorizare și evaluare a calității prestării serviciului de avort și respectare a actelor normative ale MS, de colectare și raportare a indicatorilor statistici, inclusiv prin includerea în sistemul de acreditare a instituțiilor a standardelor de calitate în avort.
- Ameliorarea sistemului de ridicare și asigurare continuă a nivelului înalt de cunoștințe al cadrelor medicale în domeniul avortului sigur
- Elaborarea sistemului de Informare - Educare - Comunicare a populației în domeniul drepturilor sexual-reproductive și avortului sigur.

O problemă importantă de monitorizat permanent!

- Tentative de a limita accesul către serviciile de avort în siguranță și stigmatizarea continuă a femeilor care au nevoie de acest serviciu

Inițiativa anti-avort, august 2011

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – În Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373), cu modificările ulterioare, se introduc următoarele modificări:

1) art. 2 alin. (1) se completează cu lit. k care are următorul cuprins:
„k) libertatea de conștiință a lucrătorilor medico-sanitari și farmaceutici”.

2) la art. 13 alin. (2), după sintagma „drepturile profesionale,” se introduce sintagma „libertatea de conștiință,”.

3) se completează cu articolul 15¹ care are următorul cuprins:

„Articolul 15¹. Dreptul la obiecția de conștiință

(1) Unitățile medico-sanitare publice sau private, precum și medicii sau alți lucrători medico-sanitari pot refuza pe motiv de conștiință practicarea, găzduirea, sau asistarea unui avort ori a altui act care poate provoca moartea unui fetus sau embrion uman fără a purta răspundere sau a fi discriminați în nici un fel.

(2) Unitățile farmaceutice, precum și farmaciștii sunt în drept să refuze pe motiv de conștiință comercializarea produsului farmaceutic a cărui întrebuințare are ca efect moartea unui fetus sau embrion uman, și fără a purta răspundere sau a fi discriminați în nici un fel.”

4) la art. 32:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Femeilor li se acordă dreptul să-și hotărască personal problema maternității, cu excepțiile prevăzute la alineatul (1¹) și (1²)”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul femeilor căsătorite, este interzisă purcederea la întreruperea cursului sarcinii în lipsa acordului soțului cu capacitate deplină de exercițiu,

Propunerile principale:

- Acordul soțului pentru femeile căsătorite
- Prestatorii de servicii și instituțiile medicale au dreptul să refuze efectuarea avortului
- Farmaciștii și farmaciile au dreptul să refuze eliberarea medicamentelor pentru avortul medicamentos

Mulțumiri

- OMS: Cartierul general, Biroul European, cel din RM
- Tudor Foundation, Marea Britanie
- MS al RM
- Partenerilor: USMF “N.Testemițanu”, Centrul de Sănătatea Reproduserii și Genetică Medicală, IMSP Institutul Mamei și Copilului, UNFPA, etc, etc
- Toți cei care au acceptat sa participe în evaluarea din 2005 și 2014, colegii de la centrele-model, etc, etc
- Echipei CIDSR